Ч. 59 Неділя 15 (27) марта 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — Становище Австро-Угорщини в справі кретийскій. — Всї зброять ся. — Анґлійска штучка).

По дотеперішних засіданях палати послів можна вже видіти по троха, о скілько ситуация парляментарна а з нею і внутрішно політична змінила в нашій монархії. Нема вже сумнїву, що острійший тон в парляменті обмежив ся вже майже лиш на саму ґрупу Шенерера і Вольфа, котрій прибула з доповняючого вибору ще одна сила, так, що ся ґрупа буде тепер числити 6 послів. В нїмецкій опозициї можна сказати, настав перелом, коли не роздор; шенерерівців лишено на боці, а ті заповідають тепер, що будуть поборювати нїмецкі партиї, їм противні. Межи Чехами а Нїмцями слїдно якесь зближене, бодай о стілько, що при виборі до спільних Делеґаций прийшло до компромісу не лиш межи чеськими послами з Чехії але й — чого доси не було — межи послами з Морави. Сей компроміс найбільше розгнївав шенерерівців. Дальше вибрано в палаті послів квотову депутацию, що також немало характеризує зміну ситуациї і робить надію, що угода з Угорщиною буде переведена. Але мимо того не можна ще сказати, щоби ситуация вже на стілько змінила ся, що можна вже бути спокійним о найблизшу будучність. Бесїди Штайнвендера і Діпавлього, виголошені на оногдашнім засїданю характеризують достаточно ще велику непевність ситуациї, а Reichswehr ось як каже: Позиция ґр. Туна була вже згори лїпша, як єго попередників. Він стрічає зі всїх боків признанє доброї волї. Але президент міністрів набрав мабуть вже вражіня, що необовязуючі до нїчого слова в єго заяві правительства не можуть мати тої сили, щоби добре розтарадайканий віз рушити знову з місця. Зазначене пос. Штайнвендером становище єсть мало що не таке саме як і цїлої лївиці, а більшість не єсть також більшостию ґр. Туна. То зазначив пос. Енґель, а пос. Діпавлї висказав ще яснїйше, коли сказав: „Ми — а я говорю в імени моєї партиї — не стоїмо в ніяких зносинах з правительством. Ви знаєте, та вже й чули, що нема правительственної більшости, а вже найменше для нас“. — В сконстатованю сего факту — каже Reichswehr — спочиває другий важний момент теперішної пори.

Як звістно міністерство справ заграничних повідомило всї великі держави о тім, що Австро-Угорщина думає до 15 цьвітня відкликати своє войско з Крети. Fremdenblatt каже отже о сім зарядженю, що оно ще не означає анї виступленя Австро-Угорщини з европейского концерту, анї відступленя від дотеперішної полїтики монархії в справі кретийскій. Австро-Угорщина, не інтересована близше в сїй справі постановила лиш обмежити ся на дипльоматичне співдїланє при ухвалах держав европейских а залишити материяльну кооперацию, а то длятого, що до нинїшного дня не може сподївати ся скорого порозуміня ся держав в напрямі практичного введеня в житє нового статута для Крети, а специяльно в справі ґубернатора, що-до котрої нїякий з проєктів не знайшов згоди всїх кабінетів, та що не можна сподївати ся скорого закінченя акциї, котре би заповідало, що незадовго наступить відкликанє европейских войск.

Серед загального мира всї зброять ся дуже пильно і поквапно а рівночасно і голосять по всїм сьвітї, що війни не буде. Чи справдї можна мати на то надію? Скорше можна сумнївати ся. — Туреччина висилає і дальше войско до Македонії. Сими днями прийшло до Скопля 6 баталїонів турецкої піхоти а в місті і околици настав не малий переполох. З Константинополя доносять знов, що правительство турецке завело переговори з фірмою Круппа в справі більшої достави муниций для артилєриї. Другі держави европейскі, що зброять ся знову, мають більше на оці далекі краї в Азиї. В Росиї визначено недавно тому 90 міліонів рублїв на збільшенє фльоти а тепер знов 200 міліонів на будову нових кораблїв воєнних і торпедовців. Нїмеччина збільшає і скріпляє свою фльоту. Войскова комісия французскої палати послів ухвалила проєкт закона уповажняючий правительство на случай війни реквірувати всї французскі кораблї, де би они й не були. Доси могло правительство реквірувати лиш на водах домашних; єсть то також приготовленє до війни, бо ті кораблї мають помагати воєнній фльотї. Амбасади Сполучених Держав північної Америки в Льондонї, Парижи і Берлинї дістали приказ слїдити пильно всюди, чи не далось би де закупити воєнні кораблї; розходить ся о закупно 23 кораблїв і 20 лодий торпедових. Японьске правительство асиґнувало вже 193 міліонів єнів на збільшенє фльоти. Але найлїпше зробила Анґлїя; она законтрактувала весь вугль на дорозї почавши під Кольомбо на Цейльонї аж до Йокогами в Японї і тим способом позбавила всї ескадри росийскі вугля, так, що они не зможуть чинно виступати. За то, як кажуть, нагромадила Росия в Порт Артурі аж 10.000 тон вугля.

11)

Мамин син.

(Повість з нїмецкого — Артура Цаппа.)

(Дальше).

Старий чоловік стоїть і боре ся в души з собою, зморщене лице звісив до землї.

— Я.... я-ж не можу дати цїлий мій маєток тому непотрібови! — стогне, все ще опираючись. — Маємо обоє на старість жебрати?

З слабим зойком, не в силї довше усидїти, паде панї Кестерова знов як зімліла на софу.

— Мамо! — відзиває ся тепер Кароль рішучо — не гризїть ся, мамо! Я заплачу, ще нинї заплачу. Піду до каси ощадности і відберу свої гроші. Ось вам моя рука на те! — Він вхопив єї за руку і стиснув. Але старий Кестер накидаєсь на него з гнївом:

— Чи ти одурів! — кричить. — Давати того троха гроша, що за тількі лїта вібрав? Тиж виповів своє місце, хочеш отвирати власний інтерес. Що зробиш з порожними руками?

— То це трохи почекаю і огляну ся за иншим місцем — відповідає Кароль і дивить ся вітцеви відважно в очи з явним невдоволенєм. — Маю дивити ся, як мати гризе ся і никне? Або маю опустити брата за то, що був раз трохи легкодушний? Господи Боже, не він сам винен. Чиж не самі ви розпестили єго і розвезли, на всьо єму позваляли? А тепер, як він раз забув ся, тепер хочете дати єму пропасти. — Щож з него буде? Абож він не учив ся пильно, не сидїв цїлими ночами над книжками? І то всьо має бути на дармо, бо ви любите гроші більше як вашу жінку і вашу дитину!

Він обертає ся до стїни, де висить єго капелюх. Здіймає єго з кілка і іде до дверий. Єлена Ціммерман глядить за ним з сердечним подивом.

Але старий Кестер тупає нагле ногою.

— Лиши ся! кричить за сином. — Я заплачу.... до чорта! Але то собі вимавляю: Мусить з міста перенести ся сюди. Під моїм оком, під моїм оком мушу мати того панича і уважати на него.

Кароль завішує знов капелюх і переглядає ся радістно з Єленою Ціммерман. Панї Кестерова вибухає гістеричним плачем. Она не може здержати ся. Страх і зворушенє були за великі, мусить виплакати ся, бо жаль розсаджує їй груди.

IX.

Кароль і Єлена Ціммерман сходять разом по сходах на долину. На їх лицях видко ще зворушенє, яке лише що перебули. Кароль умовив ся з батьком, що вечером прийде по него до банку і що відтак підуть оба до пана Фоґля. Кароль лиш на скоро трохи перекусив і спішить до фабрики, аби відтак вчаснїйше вийти.

Заки відійшов, мусїв матери потайки обіцяти, що вступить по дорозї на почту і напише до Оттона карту, щоби бідний хлопчисько не гриз ся довше і не мучив ся непевностию і щоби собі ще чого не зробив.

Єлена іде лиш на хвильку до дому, аби сказати, що мусить бути через пополудне і вечер у панї Кестерової, бо она так ослабла, що мусить положити ся до ліжка.

Мовчки ідуть обоє молодих людий якийсь час улицею. В єї души ворушать ся ще вражіня перебутого. Кароль глядить нишком на Єлену. В нїм будить ся тепле чувство. Здаєть ся єму, немов би ті бурливі хвилї, які они разом лише що пережили, ще більше їх до себе зблизили, немов би та родинна тайна, якої сьвідком она була, злучила єї ще більше з ним і з єго родиною. Нагле пригадує собі на подїї вчерашного вечера. В одній хвили стає перед ним вчерашний єї образ з цирку; він того нїколи не забуде.

— Панно Єлено — виривасєь єму мимоволї — як там було вчера вечер. Добре бавили ся?

Она сильно червенїє, і спустивши очи, відповідає несьміло:

— Я повинна була послухати вашої ради і не іти.

Єго очи сьвітять ся, і видко, що єму ударяє кров до голови.

Новинки.

Львів дня 26-го марта 1898.

— Іменованя. Радниками висшого краєвого суду у Львові іменовані: державний прокуратор Володиол. Середовский зі Львова, радники судові Ром. Яминьский з Сянока, Мих. Чарнецкий з Черновець, Ів. Комарницкий з Бережан, Володим. Пухацкий і Жигм. Лянґ, оба з Коломиї.

— Головний виділ тов. „Просьвіти" у Львові подає до прилюдної відомости, що в честь XXXVII-их роковин смерти Тараса Шевченка відбуде ся дня 4-го цьвітня с. р. концерт в сали „Народного Дому" з богатою програмою при участи товариства „Львівского Бояна". Програма вечерка буде оголошена пізнійше.

— Сьвяткованє памяти Тараса Шевченка. Руска молодїж станиславівскої ґімназиї устроїла дня 24-го марта вечерницї з нагоди 100-них роковин національного відродженя Руси і 37-их роковин смерти Тараса Шевченка. — Ярославскі Русини обходять память Кобзаря концертом, що відбуде ся дня 28-го марта в сали гостинницї „Victoria" заходом руских академиків. — В Теребовли має відбути ся невдовзї вечерок в честь 37-их роковин смерти Тараса Шевченка при участи „Бояна".

— Курси для ремісників. Технольоґічний музей у Відни устроює в сїм роцї курси для шевцїв, кравцїв і столярів. Для кождого з тих ремесел відбудуть ся чотири курси треваючі від 6 до 8 тижднїв. Для бідних учеників назначені стипендиї в висотї по 80 до 140 зр. Принятий може бути кождий майстер або челядник дотичного ремесла.

— В користь вязничних бібліотек. Карний повітовий суд у Львові (секция III.) розіслав відозву з просьбою до жертволюбних людий о книжки і периодичні видання, котрі для них злишні, а котрі могли би збогатити вязничні бібліотеки. В тій просьбі говорить ся між иншими: „Караюча власть, відбираючи на основі закона засудженим свободу, бажає впливати на піднесенє їх морального і умислового уровеня, щоби двигнути упавших і приготовити їх до повороту в суспільність. Державна власть признає, що до того ведуть такі средства: наука релїґії, релїґійні практики, подаванє елементарної науки, роздаванє до читаня книжок і периодичних видань змісту релїґійного, популярно-наукового, історично-географічного, природничого і гиґієнїчного і вкінци відчити. Але до здїйстненя тої задачи конечно потрібна поміч зі сторони публики, особливо зі сторони товариств і одиниць, котрі безкористовно і лише з огляду на любов ближнього причиняють ся так богато до піднесеня моральности і просьвіти серед мас". — Книжки треба пересилати до згаданого суду, секция III. ул. Казимирівска ч. 34.

— Руский народний театр забавить в Тернополи до дня 12-го цьвітня, на котрий то день назначено виставу „До Бразилїї", 4-актового образа з еміґрацийного руху нашого народу, написаного Львом Лопатиньским.

— Дальші позички голодові. Видїл краєвий дозволив затягнути позички (а взглядно бере на себе оплачувати трилїтні відсотки) слїдуючим повітам: долиньскому 20.000 зр. (відсотки бере на себе від 8.000 зр.); добромильскому 19.000 зр., відсотки від 10.000 зр.; ярославскому 30.000 зр., відсотки від 10 000 зр.; а надвірнянському 10.000 зр., самбірскому 5.000 зр., сяніцкому 9.000 зр., жовківскому 10.000 зр., жидачівскому 10.000 зр. і від тих сум трилїтні відсотки.

— Значна крадїж. Станиславівский Kurjer доносить: В ночи на 16-го с. м. незвістні злочинцї розбили вертгаймівску касу ґр. Войтїха Дїдушицкого з Єзуполя і украли з неї книжочку каси щадничої на 8.000 зр. та 400 зр. готівкою. Підозрінє паде на чотирох звістних злодїїв: Вольфа Трутинера з Пістиня, Саламона Зальтера з Черновець. Лейбу Рімера з Буковини і четвертого незвістногоназвища. Всї они вертали тої ночи над раном найнятим в Станиславові фіякром з Єзуполя, а коли побачили поліцийну патролю на галицкім мостї, утїкли з виїмком одного, котрого арештовано. Арештований зізнав, що четвертий спільник, той незвістний мав бути Маркус Тулїсман, знаний опришок, котрого глядають тепер гончими листами.

— Бузьки. З Тернополя доносять, що в понедїлок 21-го марта прилетїло там стадо бузьків. Засїли они міске оболонє під Загробелею в числї 26 і терплять голод та холод. Змилосердив ся над ними один з місцевих горожан і зарядив, аби передчасним гостям виношено покраяні відпадки з міскої рiзнї, що бідні птицї поквапно з'їдають.

— Напад на поїзд. Минулої суботи вечером на поїзд з вуглем, їдучий до Сосновця, в Королївстві польскім, напала товпа волоцюгів і робітників вальцівнї „Миловицї". Напасники вдерли ся на ваґони, скинули трохи вугля на дорогу а відтак кидали камінєм на кондуктора і машиніста. Машиніст приспішив їзду і уратував в сей спосіб поїзд перед рабунком. Напасники розійшли ся з добичею по селах.

— Убийство сьвященика. Католицкий сьвященик Далецїо упав оногди жертвою фанатизму двох турецких жовнїрів в часї, коли відправляв в місті Вольо в Тесалїї благодарственне богослуженє за чудесне уратованє житя грецкого короля Юрия. Та пригода зробила велике враженє серед грецкого населеня, а консулї французкий і російский зажадали енерґічно від турецких властий сатисфакциї. Грецкий митрополит постановив, щоби по православних церквах відправляли богослуженя за убитого сьвященика і щоби грецке православне духовеньство взяло участь в єго похоронї.

Господарство, промисл, торговля, ґиґієна і вихованє.

Добрі ради.

— Дещо про банки і банкові інтереси. (II.) Банки займають ся слїдуючими інтересами: 1) Позичають гроші на застави (банки заставничі, льомбарди, інтерес льомбардовий). Того рода банки позичають гроші лиш на прожиток і длятого мають звичайно дїло з найбіднїйшими людьми, котрі не маючи що їсти несуть застави до банку і беруть на них гроші, котрі й зараз проїдають. Такі банки в перший хвили нїби помагають людем, але в дальших наслїдках їх страшно руйнують, бо легкодушні люди, коли мають добру нагоду, заставляють все, що лиш дасть ся заставити. В той спосіб зруйнували того рода приватні жидівскі банки все наше міщаньство. Заставами можуть бути або золоті і срібні гроші, н. пр. дукати і таляри, або всїлякі золоті і срібні річи та дорогоцїнности, як годинники, ланцушки, перстенї, коралї, бриляпти; одїж, як н. пр. футра, кожухи і т. п.; всїлякі товари, як: сукна, полотна, хустки, а також і цїнні папери. Ті банки позичають лиш на короткий речинець, звичайно лиш на три місяцї, а відтак невикуплені застави продають на лїцитациї; однакож позваляють речинець викупна продовжити. На застави дають звичайно лиш половину того, що застав варт а що найбільше три чверти вартости, а проценти кажуть собі платити після того, який застав, чи єго більше або менше трудно переховувати, чи він через довше лежанє може більше або

— Може вас хто обидив? — питає палко.

Она перечить головою.

— Але я так встидаю ся перед вами — признаєсь она. — Чиж не винна і я, що ваш брат наражає ся на видатки і лїзе в довги?

Він усьміхає ся.

— Але панно Єлено — успокоює єї — ті три марки за білет до цирку не збільшили певне того довгу. Того не беріть собі цїлком до серця.

Она все ще дивить ся в землю.

— А потім — оповідає дальше — потім в ресгаврациї вечеря і вино....

Кароль здригає легко, єго брови насуплюють ся знов і він тяжко і скоро віддихає.

— То ви ще довго разом забавляли ся? — питає він, а єго голос звучить якось дивно.

Она знов заперечує головою.

— Я не могла довго сидїти — відповідає — ледве пів години. В цирку, правда, там було дуже гарно. Щось такого хорошого я ще нїколи не бачила. І я о нїчім не гадала лише все дивила ся і дивила ся. Але відтак там в ресгаврациї здавалось менї заєдно, що я щось злого роблю.. І я вже не могла бути весела. А тамті другі дївчата були такі пусті та говорили так... так без встиду... що я встала і удала, що менї не добре. І ще заки ваш брат здоймив з вішальця плащ, була я на улици. Аж тодї менї лекше стало, як я всїла до трамваю.

Кароль віддихає так глубоко і голосно, що Єлена дивить ся на него з зачудованєм. Єго лице якось незвичайно сияє і він з чувством хапає єї за руку та кріпко держить в своїй долони. З єго уст вириваютъ ся радістні слова:

— Панно Єлено, ви добре зробили!

При тім дивлять ся єго очи так щиро, так щасливо на неї, що она знов чим скорше спускає очи і почервенївши звішує голову та витягає свою руку з єго долонї.

Знов ідуть молоді люди мовчки побіч себе. І Кароль глядить на землю; явний неспокій починає в нїм знов проявляти ся; єго руки немов би чого шукали, він поправляє капелюх на голові. Він дивить ся з боку непевним і питаючим поглядом на свою товаришку, здаєть ся, що він бере ся сам з собою і не може відважити ся висказати голосно то, що єму лежить на серци. Але вкінци починає несьміло:

— Панно Єлено, я би вас о щось просив, але ви не беріть менї того за зле і не гадайте, що я такий влїзливий і зухвалий...

Она скоро підносить очи до него.

— Та якби я могла таке гадати — перебиває єму і по єї устах перебігає усьмішка. — Зухвалі, ви... того не можна о вас казати, пане Кестер, радше...

— Скажіть лиш, панно Єлено — говорить він, коли она нагле перестала... я дурний, неповоротний чоловік. Я собі вже тодї то сказав, як менї оповідав Отто, що... тодї сказав я собі, чому ти не запросив панну Єлену, она... — Він знов уриває і зі страхом дивить ся їй в лице. — Але я не сьмів — говорить зупиняючись дальше — я не знав, як би на то дивились і... — Знов перестав і заклопотаний та розворушений здіймає капелюх і гладить ся рукою по голові.

— Панно Єлено — скрикує по хвили наraз з судорожною рішучостию — були ви вже коли в опері?

Она потрясла головою.

— Нї? А в королївскім театрі?

— Також нї.

— Алеж ви мусите то раз бачити — говорить з одушевленєм. — Кождий чоловік в Берлинї був вже в опері і в театрі. Таж то перша річ, коли приїздить ся до Берлина. Я на пр., коли хочу собі зробити приємність, іду на яке клясичне представленє до театру, на Марию Стуарт, або Вільгельма Теля, або Орлеаньску діву. Ті штуки часто виставляють. Ви радо ходите до театру, панно Єлено?

Він дивить ся, нетерпеливо на єї лице. Она не дивить ся на него, не усьміхає ся навіть, не хоче відбирати єму відваги, щоби висказав то, на що она жде вже від пятьох мінут.

— О певне, дуже радо — відповідає скромно — найрадше ходжу до театру. Я взагалї не можу собі нїчого краснїйшого подумати — але — она зітхає і тепер підносить очи до него — сама не можу ходити.

Він затремтїв цїлим тїлом і єму робить ся горячо. Сказати, чи лїпше не говорити нїчого? Єго кулаки стискають ся судорожно, він рішив ся!

І як мала дитина лепетить той великий, несьмілий чоловік:

— Панно Єлено, як не будете гнївати ся на мене... в недїлю дають в опері Льоенґріна. Я... я куплю два білети для нас, як позволите.

Єлена Ціммерман не може здобути ся зараз на відповідь. Она сильно зворушена. Як то було тяжко виговорити тому доброму, несьміломy чоловікови.

Кароля обдає сильний страх. Она не відповідає! Він з тревогою глядить на неї.

— Не маєте до мене довіря, панно Єлено? — питає здержуючи віддих і блїдне.

— Але-ж пане Кестер — і тепер усьміхає ся до него, а тепле чувство обіймає єї цїлу —

менше стратити на вартости і т. д. В банку такім держать знатоків, людий, котрі знають ся на вартости всїляких річий і ті оцїняють їх та визначають висоту позички. — 2) Банки дисконтові (ескортові) інтерес дисконтовий або ескортовий). Коли хтось віддає довг скорше, як обовязав ся, то єму належить ся за то справедливо якась заплата; віритель дає єму тогди якийсь опуст з процентів, а той опуст називає ся: дисконтом. Буває знов так, що хтось позичає гроші на змінку (вексель), а віритель, діставши вексель, продає єго зараз комусь третому і в той спосіб відбирає свої гроші. Той третий, даючи за довжний папір готівку, робить вигоду, але за то каже собі заплатити якусь суму (дисконт), бо він крім того, що зробить вигоду, мусить ще якийсь час чекати, заким від первістного довжника відбере собі всї гроші разом з процентами. Суть отже банки, котрі купують векслї, заким ще прийде час їх сплати, дисконтують їх (або каже ся також: „ескортують".) Такі банки старають ся звичайно о то, щоби їм давано гроші на переховок, а ті гроші уживають на викупно чужих змінок або векслїв. На що-ж такі банки? Той, хто позичає гроші на змінку, міг би ту змінку свого довжника продати комусь третому, скоро єму треба гроший. Але таких людий мало, що хотїли би купувати чужі векслї а в тяжких часах таки поодинокі люди не хотять їх купувати, а фабрикам та гуртївникам, що продають товари на векслї, було би трудно в потребі роздобути гроші за ті векслї; їм помагають тогди банки дисконтові. Банк такий мусить дивити ся на то, щоби векслї, котрі в н ескортує, були добрі, значить ся не були фальшовані, щоби той, хто виставив вексель, був чоловіком ретельним і міг в своїм часї вексель викупити, та щоби вексель не був виставлений на дуже довгий речинець. Дисконт або опуст при закупнї векслїв буває тим більший, чим більший єсть попит за капіталами. — 3) Банки депозитові (інтерес депозитовий). Хтось має нинї н. пр. кілька тисячів риньских, котрі за місяць або за два має заплатити н. пр. за ґрунт. На що мають єму ті гроші хоч і через короткий час лежати дома? Ще міг би їх хтось украсти. Він дає свої гроші до банку депозитового, складає їх там і длятого називає ся депонентом; банк єсть тогди єго депозитарем. Банк депозитовий може тогди обертати зложеними з него грішми, але мусить дивити ся на то, щоби кождої хвилї, коли депонент того зажадає, міг звернути єму гроші. Банк в такім случаю не лиш не жадає нїякої заплати за переховок, але ще й сам платить. В той спосіб можна безпечно і з зиском переховувати свої гроші в банку. В банках депозитових можна так само переховувати також і всїлякі дорогоцїнні річи. — Хтось виїздить н. пр. на довший час з дому і тогди всї свої дорогоцїнности віддає на сховок до банку. Так само віддають ся до депозиту гроші і дорогоцїнности, о котрі веде ся процес, доки аж суд не порішить, до кого ті гроші і дорогоцїнности мають належати (судовий депозит).

— Як возити набір. Хто везе набір — а прецї кождий господар возить єго, частїйше або рідше — повинен передовсїм на то зважати, щоби конї або воли єму не мучили ся, а тогди будуть они мати більше сили, та й великий тягар лекше потягнуть. Длятого треба знати, як запрягати конї або воли і як набирати тягар на віз. Кождий господар нехай длятого ось що собі запамятає: Дишель повинен бути відповідно короткий а конї треба так само коротко запрягати; чим довші посторонки від шлеїв, тим тяжше коням тягнути. Штельвага повинна бути як найблизше передної оси. Найбільший тягар треба складати на передній части воза, на передну вісь а нїколи на задну; драбини треба длятого так посунути, щоби они були рівно з передними колесами, тогди буде можна більше накладати на передну часть воза. Возити набір волами длятого не добре, що сила, котрою они тягнуть, не зачіпає близько під сам тягар, отже не як при кіннім возї за штельвагу і сворепь коло самого тягару, але за ярмо на переді віз. Лїпше було би, як би замість ярма запрягано воли в шлиї, як то і роблять в деяких краях.

— Запалене вимени у коров. Корови дуже часто дістають запалене вимени. Коли запалене єсть лиш поверхове, то вимя лиш мало опухає, а корова лиш трохи менше дає молока; вимя тогди буває темночервоне і болить. Коли запалене єсть глубше, то вимя дуже напухає, єсть горяче і болить дуже, а корова не дає ся доїти, бо дійки так само напухають, стають тверді і болять. Корова дає тогди дуже мало молока, молоко тягне ся, а часом і кров з ним пускає ся. Корова має горячку, не може їсти і пити, а часом з вимени пускає ся і матерія. Причиною запаленя буває перестуда. Коли перестуда єсть легка, тогди вимя треба лиш змивати теплою водою, а корові треба давати на прочищенє. Коли запаленє єсть глубше, треба дати корові 300 ґр. ґлявберскої соли з 30 ґрамами салїтри, розпущених в півтора лїтри води. Вимя треба часто намащувати оцтом і глиною, а коли оно дуже болюче, мастити олїйком з нїмиці (Hyosciamus). В тяжших случаях треба конче спитати ради ветеринаря.

— Щоби головки капусти були великі, на то єсть дуже добрий гній з курника (курячки). В дві недїлї по першім підгорненю сипле ся доокола кождої ростинки курячок, а відтак підгортає ся знову, так, щоби земля присипала курячки. Успіх видко на молодій капусті вже по кількох днях, а захід оплатить ся.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 26 марта. Стан здоровля Архікняг. вдовиці Стефанії полїпшив ся вже о стілько, що недужа може на короткий час вставати з постелї.

Льондон 26 марта. З Пекіну доносять до Times: Хіньске правительство згодило ся на всї жаданя Росиї, межи иншими пускає Росиї в аренду Порт Артур на 25 лїт з правом укріпленя єго яко місця опору для фльоти а Талїєн-ван відступає в аренду яко отвертий порт на такий самий час на побудованє там кінцевої стациї зелїзницї, що буде іти через Манджурию.

Вашинґтон 26 марта. Президент Мек Кін-лї по відданю справозданя о вибуху на корабли „Maine" коло Куби конґресови, зажадає, щоби конґрес виступив з помочею для жителїв на Кубі, котрі знаходять ся у великій нуждї.

Вашинґтон 26 марта. Комодор Шлї одержав приказ обняти команду над ескадрою в Гемптонї і попливе на „Бруклїнї" на море.

маю найбільше довіре до вас. Нї одному чоловікови на цїлім сьвітї не вірила-б я так як власне вам. Так, пане, Кестер, мушу вам сказати, що то що ви перед хвилею зробили там — она показала позад себе через плече рукою — то було з вашої сторони гарно, благородно. Як ви поводили ся супротив вашої бідної, доброї матери, як щиро і відважно говорили ви до вашого вітця і так боронили брата та хотїли жертвувати для него всїй ваш заощаджений гріш.... ви, як раз ви.... я бо добре бачила, що ви нераз дивить ся на вас з гори.... то було дійстно дуже красно з вашої сторони! Хто уміє бути таким добрим сином і таким добрим братом, той мусить бути і добрим чоловіком. І тому, пане Кестер, тому високо вас поважаю, бо ви.... характерний чоловік. А коли ви справдї так добрі і хочете в недїлю завести мене до опери, то се приносить для мене лиш честь і я щиро вам за то дякую.

— Панно Єлено! — кричить він голосно і скоро хапає єї за руку. І добру хвилю ідуть обоє в білий день побравши ся за руки. Перехожі усьміхають ся, але обоє щасливі нічого не бачать. В тій хвили не істнує для них пічого на цїлім сьвітї. Они жиють лиш своїми чувствами, що обудили ся в їх серцях....

Векслеву справу щасливо залагоджено. Пан Фоґель показав ся вправдї дуже твердий і не опустив з своїх жадань нї одного феника, але пан фон Марквальд дав в послїдній хвили на сплату векселя пятнайцять сот марок, які роздобув десь у свого вуйка. Таким способом батько Кестер вийшов з цїлої справи зі стратою лише тисяча пять сот марок, котрі все таки супротив єго малих ощадностий представляли дуже поважну суму. Тому то єго розмова з Оттоном була дуже прикра і справа була би ще гірше скінчила ся, коли-б не панї Кестерова і Кароль, котрі якось втихомирили гнїв батька. В тім мусїли очевидно уступити обуреному вітцеви, що Отто зараз випровадив ся з свого мешканя в містї і переселив ся знов на Руґійску улицю до родичів. Сам Отто був так пригноблений і так жалував свого поступку, що цїлком не противив ся. Він щиро бажав зірвати тепер з своїм дотеперішним легкодушним житєм і стати иншим чоловіком. Страх, як погано, як нерозумно він поступав! Коли він тепер, в своїм розжалобленім настрою, роздумав над тим, то мусїв сам на себе покивати головою. Чи він вже був цїлком зійшов з розуму? Атже він знав, що не має гроший на устрицї і вино та на першорядні місця по театрах. Але тому всьому були винні той Марквальд і Маттенфельд. Тепер мусїв як найбільше стеречи ся покуси.

І він робив так, хоч як тяжко приходилось єму відмавляти, коли товариш Марквальд запрошував або на вечер до італїяньскої опери, або на вино, або де на яку забаву чи товариські сходини.

Кождий вечер сидїв дома і або читав, або учив ся, або розмавляв з родичами. Правда ті розмови не були нїколи живі і займаючі. З дня на день пересьвідчував ся чим раз більше, що він вже давно розєднав ся в своїх поглядах з родиною. То що єго займало, було невразуміле для єго родичів, а з другої знов сторони погляди вітця і матери були для него за вузкі, перестарілі і часто дивачні. Взагалї-ж розмови з родичами нудили єго і мучили.

(Дальше буде).

— **Звістна фірма пп. Михайла Спожарского і Сина** постарала ся о листовий папір з гарним портретом Тараса Шевченка (клїш зроблений за границею). Коробка того листового паперу враз з кувертами продає ся в склепі пп. Спожарских (в каменици „Просьвіти") по цїнї ід 40 кр. до 1 зр. 50 кр.

— **Лїтоґрафія Інститута Ставропигійского** під зарядом І. Стефаньского у Львові ул. Блярска ч. 9, виготовлює візитові білети, а то: 100 штук по цїнї 1 зр., з почтовою пересилкою 1 зр. 10 кр. — і всякі лїтоґрафічні роботи по дуже уміреній цїнї.

Надіслане.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

Поручае ся

торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.

КНИГАРНЯ

С. А. КРИЖАНОВСКОГО в КРАКОВІ

поручае

слїдуючі книжки наукові педаґоґа **Райснера:**

НАЙЛІПША МЕТОДА

найлекша до дуже скорого а ґрунтовного виучення ся **чужої мови без учителя,** з поясненями **вимови** і з **ключом** на кінци кождої книжки:

„Самоук“ **Руско-Німецкий** по 15, 30, 52 кр. і зр. 4·04. **Польсно-Німецкий Самоук** вступний курс **(Елементар)** по 15, 30, 52 кр.; курс I-ший 90 кр., курс II-гий зр. 2·30, комплет (оба курси) 3 зр.

„Самоук“ **Польско-Францускиий,** курс I-ий 13 зшиток, курс II-гий 24 зшиток, Граматика Польско-Француска 10 зшиток по 22 кр., за послїплатою висилае ся лиш **20, 10** або **6** зшиток.

„Самоук“ **Польско-Анґлійский** курс I-ший зр. 1·12, курс II-гий зр. 1·80, комплет зр. 2·62.

Американьский **Провідник** в бесїдами анґлійскими, видане II-ге значно збільшене 75 кр.

„Самоуки **Славні Люди“** т. е. 33 житеписий найславнійших людий, з 16 ілюстрациями, зр. 1·20, в гарній оправі зр. 2·25.

Петефі Олександер король угорских поетів, безсмертний поет, убожаемий мадярским народом, поет над поетами, зр. 1·05, в гарній оправі зр. 1·80.

Дістати можна у всїх книгарнях. 17

Аґенция дневників і оголошень

принимае також

пренумерату і оголошеня до Warszawsk-ого Tygodnik-a Illustr.

$4\frac{3}{4}$ кільо кави

netto вільне від порта за послїплатою або за попереднии присланем гроший. Під ґваранциею 16 найлїпший товар.

Африк. Мока перлова . .	зр	3·75
Сантос дуже добра . .	„	4·—
Куба зелена найлїпша .	„	4·80
Цейльон ясно-зел. найлїп.	„	6·35
Золота Ява жовта найлїп.	„	6·30
Пері кава знамен. сильна	„	5·70
Арабска Мока дд. аромат.	„	7·10

Цїнники і тарифа цлова даром.

ETTLINGER & Co., HAMBURG.

Франко і без коштів

лиш злр. 5·50

знаменитий

СУРДУТ ЗИМОВИЙ З ЛЬОДЕН

в сильного, грубого, теплого льодену, не до подертя, з грубою і теплою підшевкою, після найновійшої моди, добре зроблені, в ковнїром до викладаня і кишенями, краски брунатної, сїрої, драп, гладкий або в крати.

Сурдути ті суть задивляючо дешеві, отже кождий з читаючих то най не занехае замовити собі. — На міру треба подати: обвід грудий і довготу рукавів. Посилки за послїплатою або за попереднии надісланем гроший франко і без коштів. 6

Адреса: Бюро убрань Апфель, Відень I. Фляйшмаркт 6.

ГАЛИЦКИЙ КРЕДИТОВИЙ БАНК

принимае вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентовуе їх по

$4\frac{1}{2}$% на рік. 7

Старим і молодим

поручаю недавно видану і значно побільшену книжку радника мед. дра Мілера о

недугах тайних і нервових і радикальнім їх вилїченю.

За надісланєм **60 кр.** в марках листових, висилае вже оплачену посилку

CARL ROEBER

Braunschweig. 11

Насїне

бураків пашних, ярин і розсадків цибулї (димки) висилае:

Гуртівна Торговля насїня

Brüder JELLINEK, Bisenz (Mähren).

Цїнники даром. 21

Інсерати

(„оповіщеня приватні“) до „Ґазети Львівскої“, „Народної Часописи“, і всїх инших часописий принимае виключно ново отворена „Аґенция дневників і оголошень“ в пасажу Гавсмана ч. 9. Аґенция ся принимае також пренумерату на всї дневники краєві і заграничні.

ПОРТРЕТ Є. Сьвят.

ПАПИ ЛЬВА XIII.

виконаний після ориґіналу Генїюша, находячого ся в Ватиканьскій ґалериї

в кільканайцяти красках

(величина 38/51 цнтм.)

Цїна знижена 60 кр. (давнїйше 3 зр.)

в красних рамах 3 зр. в. а. разом з опакованєм

Замовленя принимае: Аґенция дневників Пасаж Гавсмана ч. 9.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.